



KONINKLIJK

LGOG

samen de geschiedenis van LIMBURG ontdekken

Kring Valkenburg en
Heuvelland

Drs. E.J.C.G. Thewissen
secretaris

T. +31-43-4592649

E. e.thewissen66@gmail.com

UITNODIGING

Activiteit: Lezing over de vaccinatiecampagne tegen de pokken in Limburg, 19e en 20e eeuw

Wanneer: woensdag 16 februari 2022 om 19:30 uur

Waar: café-restaurant Bergzicht, Vijlenberg 55, 6294AR Vijlen

In samenwerking met de geschied- en heemkundekring 'De Noabere va Viele' organiseert de Kring Valkenburg en Heuvelland van het LGOG een lezing door dr. Willibrord Rutten over *De wortel, de preek en de stok. De vaccinatiecampagne tegen de pokken in Limburg, 19e en 20e eeuw*.

In 1798 maakte dokter Edward Jenner (1749-1823) bekend dat hij een vaccin had ontdekt, de zogenoemde koepokstof, waarmee men zich levenslang tegen de gevreesde pokken kon beschermen. Reeds in 1801 maakte Edward Jenner's Cowpox Vaccine zijn debuut in het departement Nedermaas. Dr. Benoît Hösch uit Vaals had de primeur. Onder keizer Napoleon kwam een grootscheepse vaccinatiecampagne op gang, die onder de regering van koning Willem I werd voortgezet. De pioniers van de koepokinenting kregen evenwel te kampen met een deels onwillige en weigerachtige bevolking. In de Nederlandse *bible belt* verzet het strenggereformeerde kerkvolk zich tot op de dag vandaag tegen kunstmatige immunisatie. Minder bekend is dat ook in de gebieden beneden de Moerdijk, waar het kerkvolk praktisch homogeen katholiek was, de vaccinatiecampagne niet meteen van een leien dakje ging. Waar lag dat aan? In 1872 werd vaccinatiedwang ingesteld. Met de stok achter de deur heeft ook de provincie Limburg zich gewonnen gegeven.



Afbeelding: Vaccinatie tegen
pokken. Maastricht 1926.
Collectie Spaarnestad.

Willibrord Rutten (1955) is oud-medewerker van het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg te Maastricht. Hij studeerde sociaaleconomische geschiedenis aan de Katholieke Universiteit Nijmegen. Hij is gepromoveerd aan de Landbouwwuniversiteit Wageningen op een proefschrift over de sociale geschiedenis van de pokkenbestrijding in Nederland in de 18e en 19e eeuw, getiteld *De vreselijkste aller harpijen* (Utrecht: HES Publishers, 1997). Publiceerde een boek over de ondernemingsgeschiedenis van Oranje-Nassau Mijnen (met J. Peet) en schreef hoofdstukken in het boek *Mijnwerkers in Limburg. Een sociale geschiedenis* (A. Knotter ed.) en in het standaardwerk *Limburg, een geschiedenis*, uitgegeven door LGOG.

De lezing is ook toegankelijk voor niet leden. Entrée vrije gave.

Het is mogelijk dat er foto-, film- of geluidsopnames worden gemaakt en gebruikt (gepubliceerd) b.v. op sociale media. U wordt door uw aanwezigheid geacht daarvoor uw toestemming te hebben verleend en daarmee akkoord te gaan.

Voor deze lezing gelden de coronamaatregelen zoals die op 16 februari 2022 van kracht zullen zijn. Mogelijk dient het aantal toehoorders beperkt te worden en/of de QR-code getoond te worden. Onverhoopte afgelasting zal op www.lgog.nl worden gemeld.